

Przedmiotowe ocenianie z Edukacji dla Bezpieczeństwa w I klasach I Liceum Ogólnokształcącym Dwujęzycznym im. Edwarda Dembowskiego .

I

1. Celem przedmiotowego oceniania jest jasne określenie zasad, którymi nauczyciele Edukacji dla Bezpieczeństwa będą się kierowali przy wystawianiu ocen.
2. Przedmiotowe Ocenianie jest zgodne z Wewnątrzszkolnym Ocenianiem.
3. Niniejszy dokument stanowi załącznik do WO w I Liceum Ogólnokształcącym Dwujęzycznym im. E. Dembowskiego w Gliwicach

II

1. Na początku roku szkolnego uczniowie zostaną poinformowani przez nauczycieli przedmiotu o zakresie wymagań z Edukacji dla Bezpieczeństwa (EDB), obowiązującym w danym roku szkolnym (zakres wiadomości i umiejętności praktycznych , szczególnie z umiejętności udzielania Pierwszej pomocy, które uczeń powinien opanować na koniec roku szkolnego) oraz o sposobie i zasadach oceniania z tego przedmiotu.

2. Nauczanie EDB w I Liceum Ogólnokształcącym Dwujęzycznym im. E. Dembowskiego w Gliwicach odbywa się na podstawie programu zatwierdzonego do realizacji w klasach III gimnazjum i I liceum.

3. Na początku każdego semestru nauczyciel określa przybliżoną ilość:

- testów pisemnych
- sprawdzianów z bieżącego materiału
- projektów
- odpowiedzi ustnych
- innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności

4. Harmonogram oraz zakres pisemnych testów oraz prac klasowych zostanie podany przez nauczyciela przedmiotu na początku każdego roku szkolnego.

O dokładnym terminie, zakresie pracy kontrolnej i jej wadze uczniowie zostaną powiadomieni z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, jednocześnie zostanie on wpisany do dziennika.

5. Nauczyciel przedmiotu informuje uczniów i określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych, prezentacji multimedialnych, projektów, oraz innych form aktywności.

Podaje też wagę pracy.

III

1. Na koniec I semestru i na koniec roku szkolnego uczniowie za swą pracę otrzymują oceny wyrażone procentowo i według szkolnego systemu, w skali 1 – 6.

- ocena celująca 6
- ocena bardzo dobra 5
- ocena dobra 4
- ocena dostateczna 3
- ocena dopuszczająca 2
- ocena niedostateczna 1

Roczna ocena klasyfikacyjna jest średnią ważoną wartości procentowych otrzymanych przez ucznia za I i II semestr:

$$\frac{\text{Wartość procentowa (I semestr)} + \text{wartość procentowa (II semestr)} \times 2}{3} = \text{wartość procentowa roczna}$$

Wartość procentową roczną zaokrągla się do całości.

Oceny semestralne i końcowe z EDB wyrażane są procentowo według następującej skali:

Zakres procentowy

Ocena	Liceum
celująca	100 – 96 %
bardzo dobra	95 – 85 %
dobra	84 – 71 %
dostateczna	70 – 53 %
dopuszczająca	52 – 40 %
niedostateczna	39 – 0 %

Za dodatkowe osiągnięcia jak sukcesy w konkursach i olimpiadach lub systematyczne, w ciągu roku szkolnego, podejmowanie się dodatkowych zadań, wykraczających poza obowiązkowy, realizowany program (prezentacje, referaty, projekty) uczeń może uzyskać ocenę cząstkową o wartości 100% z najwyższą wagą.

2. Przy wystawianiu oceny na zakończenie semestru lub roku szkolnego uwzględnia się jego wagę. Oceny te nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. O ocenie śródrocznej i końcoworocznej decyduje hierarchia ważności ocen oraz terminowe wywiązywanie się uczniów z wykonywania wymaganych prac w semestrze. Największą wagę mają oceny z prac pisemnych – prac klasowych i testów (obejmujących dział lub większą partię materiału), praktycznych umiejętności w zakresie udzielania Pierwszej pomocy, sprawdzianów z bieżącego materiału.

Wagę „3” mają oceny za sprawdziany pisemne (prace klasowe, test semestralny oraz praktyczne umiejętności w zakresie udzielania Pierwszej pomocy), **wagę „2”** oceny za kartkówki i aktywność na zajęciach, natomiast oceny za pozostałe formy sprawdzania umiejętności mają wagę „1”.

W przypadku „pozostałych form sprawdzania umiejętności” nauczyciel może ponieść ich wagę, jeśli wymagały one większego nakładu pracy. Przy podaniu daty sprawdzianu uczniowie będą poinformowani o jego wadze.

Przy ustalaniu oceny semestralnej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę systematyczność pracy oraz możliwości intelektualne ucznia.

Minimalna liczba ocen cząstkowych, z których można wystawić ocenę semestralną wynosi 3 przy 1 godzinie zajęć tygodniowo.

3. Ocena na pierwszy semestr jest brana pod uwagę przy wystawianiu oceny końcoworocznej, lecz decydujący wpływ na ocenę końcową ma ocena z zajęć praktycznych z zakresu pierwszej pomocy.

4. Na podwyższenie oceny z przedmiotu wpływają osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, międzyszkolnych zawodach strzeleckich i zawodach w biegach na orientację szczebla miejskiego oraz za aktywne uczestnictwo w Wolontariacie..

5. Na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie.

6. Nauczyciel informuje rodziców w formie pisemnej o przewidywanej ocenie niedostatecznej na miesiąc przed końcem semestru (roku szkolnego).

IV

1. Uczeń ma prawo wglądu do swoich prac pisemnych: kontrolnych, domowych i innych.

2. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom testy i inne prace kontrolne w ciągu dwóch tygodni.

3. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne nauczyciel przechowuje przez okres całego roku szkolnego i pozostają one do wglądu uczniów i rodziców.

V

1. Pisemny test semestralny oraz prace klasowe są obowiązkowe. W każdym semestrze przewiduje się **przynajmniej dwie prace klasowe (sprawdziany obejmujące dział), jeden pisemny test semestralny (sprawdzian obejmujący większą partię materiału)**. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać testu z całą klasą, to ma obowiązek zaliczenia go w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu, jednak nie dłuższym niż dwutygodniowym od momentu powrotu do szkoły.

2. **Uczeń może poprawić jedną z prac klasowych, ale tylko w przypadku, gdy w semestrze przewidziano dwie prace klasowe otrzymał z niej ocenę niedostateczną w pierwszym terminie (pisząc z klasą). Taka poprawa może się odbyć w terminie 14 dni roboczych od momentu otrzymania wyników prac. W przypadku, gdy w semestrze przewidziano tylko jedną pracę klasową – poprawy oceny niedostatecznej nie przewiduje się. Podobnie wygląda sprawa poprawy oceny z pisemnego testu semestralnego – nie można jej poprawić.**

3. Jeżeli uczeń otrzyma z pracy pisemnej(kartkówki) ocenę niedostateczną lub inną niż niedostateczna, lecz nie satysfakcjonującą go, to ma możliwość jej poprawy w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń pisze taką poprawę tylko **jeden raz w ciągu semestru**. Punktacja za poprawioną pracę i jej waga są takie same jak za pracę pierwotną.

Bieżące sprawdziany pisemne (kartkówki) obejmują treść trzech ostatnich zagadnień omawianych na lekcji, **nie muszą one być zapowiadane.**

4. *Jeśli uczeń korzysta w trakcie sprawdzianu z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy, stanowi to podstawę do oceny pracy na **zerową wartość procentową.***

5. Nie uwzględnia się nieusprawiedliwionego nieprzygotowania do prac klasowych i testów.

6. Uczeń ma prawo do zgłoszenia **jednego (w semestrze)** nieprzygotowania oraz braku zeszytu ćwiczeń. Nieprzygotowanie zgłasza się nauczycielowi na początku zajęć, trakcie sprawdzania obecności. Nie dotyczy to testów oraz zapowiedzianych prac klasowych i kartkówek.

7. Na koniec semestru przewidziano pisemny test semestralny, o terminie którego uczniowie są informowani co najmniej dwa tygodnie wcześniej z jednoczesną informacją w dzienniku.

VI

1. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu ćwiczeń (traktowanego jako zeszyt przedmiotowy) systematycznie, czytelnie i w estetycznej formie oraz do udostępniania zeszytu nauczycielowi do wglądu. Uczeń zobowiązany jest zaliczyć prowadzenie zeszytu ćwiczeń na ocenę pozytywną.

2. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny końcoworocznej.

3. Ocenianiu podlegać będą:

- prace klasowe oraz testy – sprawdziany obejmujące dział lub większą partię materiału są obowiązkowe, jednogodzinne i zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej (prace klasowe), dwa tygodnie (pisemny test semestralny).
- sprawdziany z bieżącego materiału (kartkówki) obejmujące materiał z trzech ostatnich tematów, nie muszą być zapowiedziane.
- prace domowe – w zeszycie ćwiczeń - przedmiotowym lub innej formie.
- aktywność i praca na lekcji.
- zeszyt przedmiotowy – prowadzony systematycznie, czytelnie i estetycznie.
- prace dodatkowe – projekty, prezentacje multimedialne i inne.

VII

Uczeń ma prawo odwoływać się od oceny śródrocznej i końcoworocznej do Dyrektora Szkoły w przypadku naruszenia zasad proceduralnych PO zgodnego z WO I Liceum Ogólnokształcącego Dwujęzycznego im. E. Dembowskiego.

Kryteria oceny i metody sprawdzania osiągnięć ucznia z przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa w klasach pierwszych liceum.

Sprawdzanie osiągnięć ucznia jest ważnym elementem procesu edukacji. Systematyczna i obiektywna ocena postępów służy wszechstronnemu rozwojowi ucznia i motywacji do pracy. Bieżące ocenianie aktywności:

- pomaga w obiektywizacji osiągnięć;
- uświadamia stopień opanowania wiadomości i umiejętności;
- daje informację zwrotną uczniowi odnośnie niedociągnięć w opanowaniu materiału;
- informuje nauczyciela o efektach działań dydaktyczno-wychowawczych, efektywności metod nauczania, pomaga w planowaniu procesu dydaktycznego;
- wdraża do systematycznej pracy;
- daje informację zwrotną uczniowi, rodzicowi i nauczycielowi o postępach w nauce;
- wspiera rozwój emocjonalny ucznia; • wspiera karierę ucznia i prognozuje jego rozwój.

Ocena będzie spełniać swoją rolę, jeżeli będzie obiektywna, niezawodna, prognostyczna, jawna, będzie dotyczyć sprawdzanego obszaru, jej uzasadnienie zostanie zrozumiane, a uczeń rozpozna swój poziom osiągnięć w stosunku do możliwości. Kryteria oceniania muszą być znane uczniowi, tak aby przygotowując się do oceniania miał możliwość dokonania samooceny poziomu opanowanych treści i umiejętności. Podstawę oceny ucznia stanowią zapisy wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena ucznia na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa musi uwzględniać praktyczne umiejętności i wiedzę teoretyczną. W ocenie osiągnięć ucznia nauczyciel uwzględnia rodzaj opanowanych treści nauczania. Autor proponuje uwzględnienie poniższego zestawienia wymagań koniecznych, podstawowych,

rozszerzających, dopełniających i wykraczających jako podstawowe warunki określania postępów ucznia.

Ocena	Treści nauczania	Zakres wiedzy , umiejętności i postaw
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - niezbędne w uczeniu się przedmiotu i w życiu; - wiadomości i umiejętności podstawowe 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; podać formy spełniania obowiązku obrony kraju; podać swoje powinności obronne; wymienić rodzaje broni; opisać ruchome i nieruchome dobra kultury; wymienić zasady prawa humanitarnego; podać zadania obrony cywilnej; rozróżnić dźwięki sygnałów alarmowych; opisać drogi ewakuacyjne z budynku szkolnego; zaproponować etatowe i zastępcze środki ochrony indywidualnej; wymienić rodzaje budowli ochronnych i opisać ich przeznaczenie; przedstawić cele i sposoby ochrony zwierząt; podać rodzaje współczesnych zagrożeń; przedstawić sposoby sygnalizacji potrzeb podczas zagrożeń; opisać przyczyny awarii, katastrof i pożarów; opisać swoje zachowanie w sytuacji porwania, zauważenia pakunku niewiadomego pochodzenia w szkole; zdefiniować słowo panika, terroryzm; przedstawić schemat postępowania na miejscu zdarzenia; podać zawartość apteczki samochodowej, pierwszej pomocy i domowej; wezwać służby ratownicze; udrożnić drogi oddechowe poszkodowanego; rozpoznać zatrzymanie krążenia; podać sposoby zapobiegania ciałom obcym w drogach oddechowych; podać sposoby tamowania krwotoków i wybrać do tej czynności odpowiednie materiały; opisać objawy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze skreconą kończyną; opisać oparzenia i ich stopnie.
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze w uczeniu się przedmiotu; - o niskim stopniu złożoności; - często powtarzające się w treściach nauczania; - wykorzystywane w sytuacjach szkolnych 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawić Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej; scharakteryzować służbę wojskową, powszechną samoobronę ludności; scharakteryzować poszczególne rodzaje broni masowego rażenia; scharakteryzować środki ochrony przed bronią konwencjonalną i masowego rażenia;

	<p>i pozaszkolnych; - uniwersalne umiejętności</p>	<p>przedstawić dokumenty międzynarodowego prawa humanitarnego; opisać oznakowanie dóbr kultury; scharakteryzować zachowanie się ludności po usłyszeniu sygnałów alarmowych; scharakteryzować oznakowanie dróg ewakuacyjnych; scharakteryzować zastępcze środki ochrony indywidualnej; opisać zasady zachowania w budowlach ochronnych; zabezpieczyć pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich; przedstawić zasady postępowania podczas sytuacji kryzysowych w górach, nad wodą, podczas nawałnicy, huraganowego wiatru; omówić sposób postępowania na wypadek powodzi; scharakteryzować skutki awarii, katastrof, pożarów; opisać swoje postępowanie w czasie ataku terrorystycznego; scharakteryzować czynności pierwszej pomocy; rozpoznać niedrożność oddechową; układać poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej; podać schemat postępowania z nieprzytomnym bez oddechu, z krwotokiem, po oparzeniach cieplnych i słonecznych; scharakteryzować urazy kostne</p>
<p>dobry</p>	<p>- istotne w strukturze przedmiotu, przydatne; - użyteczne, ale niekonieczne w opanowaniu treści z danego przedmiotu i innych przedmiotów szkolnych; - umiejętności stosowania wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Uczeń potrafi: przedstawić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej; scharakteryzować zadania Wojsk Lądowych, Sił Zbrojnych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych i Narodowych Sił Rezerwy; przedstawić powinności obronne władz samorządowych; przedstawić konwencjonalne środki rażenia; scharakteryzować czynniki rażenia broni jądrowej i ich oddziaływanie na organizmy żywe; przedstawić zasady ochrony ludności cywilnej zawarte w Międzynarodowym Prawie Humanitarnym; przedstawić działalność różnych organizacji humanitarnych; opisać elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego; przedstawić prawny aspekt ochrony dóbr kultury; podać zasady zachowania się ludności po usłyszeniu alarmu; opisać zasady ewakuacji w szkole i obowiązki poszczególnych osób przebywających w budynku podczas ewakuacji; scharakteryzować środki ochrony zespołowej; podać warunki i zasady ochrony zwierząt; dokonać podziału zagrożeń występujących w Polsce i podać ich skutki; zaproponować postępowanie dla swojej rodziny na wypadek powodzi; podać zasady postępowania w szkole i domu na wypadek</p>

		<p>awarii, katastrofy lub pożaru; przedstawić zasady postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa; omówić sposoby zapobiegania panice; wykonać resuscytację osobie dorosłej; pomóc poszkodowanemu z niedrożnością; stosować schemat postępowania na miejscu zdarzenia w sytuacji urazowej.</p>
bardzo dobry	<p>- złożone, trudne, ważne; - umożliwiają samodzielne rozwiązywanie problemów; - użyteczne w życiu pozaszkolnym</p>	<p>Uczeń potrafi: scharakteryzować warunki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawić zadania Służb Wywiadu Wojskowego i Służb Kontrwywiadu Wojskowego; przedstawić powinności obronne instytucji i przedsiębiorstw; dokonać porównania środków rażenia i środków ochrony przed siłą rażenia poszczególnych rodzajów broni; scharakteryzować oddziaływanie TSP na organizmy żywe; przedstawić prawne sposoby ochrony ofiar konfliktów o charakterze nie międzynarodowym; scharakteryzować poszczególne elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego; opracować plan ewakuacji ludzi i mienia w miejscu zamieszkania; być pomocnym w czasie ewakuacji w szkole; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej; zaproponować ukrycie dla siebie na wypadek zagrożenia; przedstawić i uzasadnić sposób postępowania ludności na terenach popowodziowych, w rejonie katastrofy budowlanej, skażonych chemicznie; scharakteryzować czynniki wywołujące panikę i przeciwdziałać im; wykonać badanie urazowe poszkodowanego; wykonać resuscytację z defibrylacją; rozpoznać wstrząs pourazowy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze wstrząsem; udzielić pomocy poszkodowanemu z urazami kostnymi i termicznymi, amputacją urazową;</p>
celujący	<p>- efekt samodzielnej pracy ucznia; - wynikają z zainteresowań; - wykorzystanie wiadomości dodatkowych</p>	<p>Uczeń potrafi: przedstawić udział Polskich Sił Zbrojnych w Siłach Pokojowych ONZ; przedstawić szczegółowo Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej; scharakteryzować służbę zawodową żołnierzy, wojskowe szkolnictwo zawodowe; przedstawić szczegółowo konwencjonalne środki rażenia; scharakteryzować realizację zadań OC w Polsce; wymienić dobra kultury objęte ochroną specjalną i uzasadnić ją; propagować pracę w wolontariacie; przygotować plan działania członków rodziny po usłyszeniu</p>

		<p>sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych; przygotować i przedstawić zestaw zastępczych środków ochrony indywidualnej;</p> <p>zaproponować sposoby przystosowania najbliższej budowli komunikacyjnej jako zbiorowego środka ochrony ludności; opisać uwarunkowania ewakuacji I, II i III stopnia ludzi i zwierząt; zaprojektować ewakuację w miejscu zamieszkania;</p> <p>przeanalizować skutki zagrożeń dla mieszkańców kraju i zaproponować, jak ich uniknąć; przedstawić postępowanie ze znalezionymi materiałami promieniotwórczymi; zaprojektować akcję ratowniczą w miejscu zamieszkania w przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej; scharakteryzować współczesny terroryzm i jego skutki; przedstawić przykłady panicznych zachowań i podać błędy w ich przewyciężaniu;</p> <p>scharakteryzować zasady pierwszej pomocy i uzasadnić konieczność stosowania każdej z nich; udzielić pomocy kolegom w szkole w sytuacji wystąpienia urazów; wykonać resuscytację niemowlęcia; scharakteryzować choroby układu kostnego i sposoby zapobiegania im; rozpoznać krwawienie wewnętrzne i udzielić pomocy w przypadku krwotoku wewnętrznego; przedstawić skutki nieumiejętnego udzielenia pomocy w różnych sytuacjach urazowych.</p>
--	--	--

mgr Wojciech Zając